

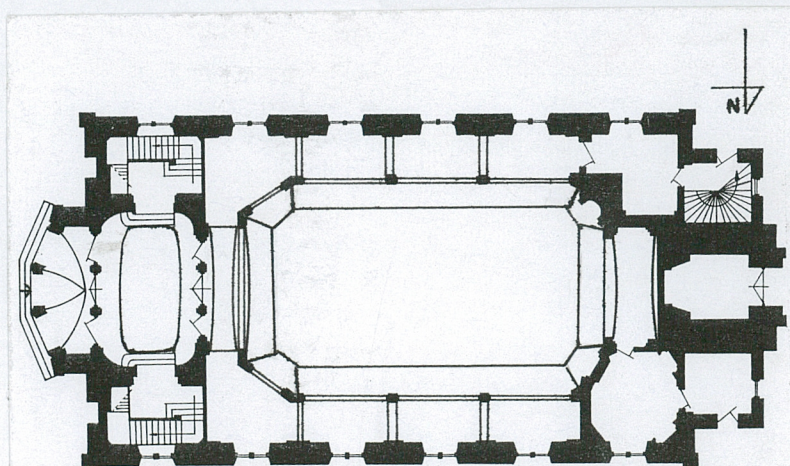
1. Obiekt

EWANG.
KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. NIEPOKALANEGO SERCA NMP

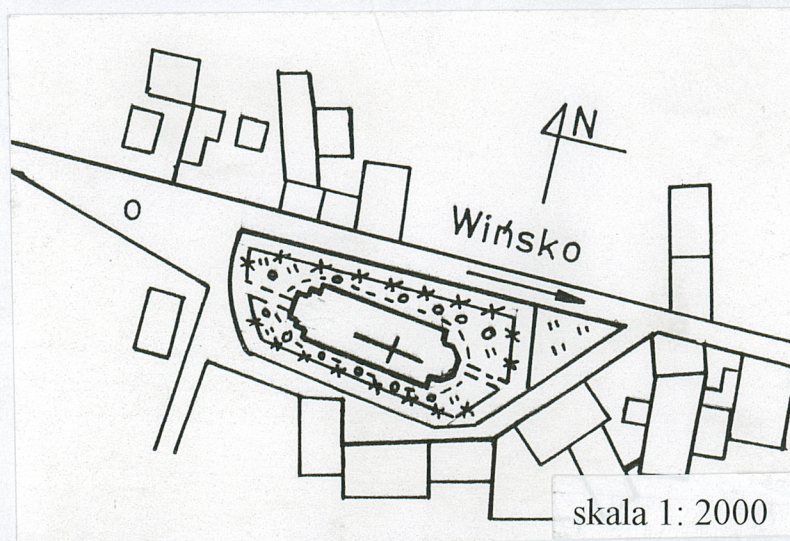
2. Czas powstania.
1918-1920

PISKORZYNA

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

rzut przyziemia pomniejszony

skala 1: 2000

skala 1: 10000

4. Adres

PISKORZYNA
56-160 Wińsko

nr hipoteczny . . . nr dz. 364 - K.W.

5. Przynależność administracyjna

województwo dolnośląskie
gmina gm. Wińsko, pow. Wołów

6. Poprzednie nazwy miejscowości

1305 - Bescorzino; 1502 - Piskersin;
1635 - Piskerschina; do 1936 Piskorsine;
1937-1945 - Kirchlinden

7. Przynależność administracyjna przed 1 VI 1975

województwo wrocławskie
powiat Wołów

8. Właściciel i jego adres

Parafia rzymsko-katolicka p.w.
Niepokalanego Serca NMP
Piskorzyna 38/40, 56-160 Wińsko

9. Użytkownik i jego adres

Parafia rzymsko-katolicka p.w.
Niepokalanego Serca NMP
Piskorzyna 38/40, 56-160 Wińsko

10. Rejestr zabytków

Nr 662/W data 07.07. 1993.

Historia

Udokumentowane początki Piskorzyny sięgają wieku XIV. Za pierwszą źródłową wzmiankę o wsi przyjmuje się zapis zawarty w, pochodzącej z wieku XIV, księdze - Liber Fundationis Episcopatus Wratislaviensis, gdzie Piskorzyna wymieniona została wśród miejscowości stanowiących własność biskupstwa wrocławskiego.

W czasach średniowiecza Piskorzyna nie posiadała własnego kościoła i ludność należała do parafii w pobliskim Wińsku. Wraz z wkroczeniem na Śląsk reformacji kościół w Wińsku przeszedł w ręce protestantów. Jak podaje Rademacher, w roku 1545 lub 1560 w Piskorzynie wybudowany został kościół ewangelicki, będący początkowo kościołem filialnym parafii Wińsko. Prawdopodobnie była to budowla drewniana. W literaturze można spotkać również informację, iż kościół ewangelicki w Piskorzynie istniał już w roku 1520 (artykuł publikowany w czasopiśmie „Heimatblätter des Kreises Wohlau”, 1925, nr 3, s. 18, *Kurze Nachrichten über die Evangelischen Kirchen*; stwierdzenie to powtarza R. Juhnke w opracowaniu: *Wohlau, Geschichte des Fürstenthums und des Kreises*, Würzburg 1965).

W roku 1745 lub 1748 kościół w Piskorzynie zyskał rangę kościoła parafialnego. Początkowo znajdował się pod patronatem królewskim. W roku 1772 prawo patronackie przeniesione zostało na właścicieli dóbr szlacheckich położonych na terenie wsi należących do tutejszej parafii m.in.: Piskorzyny, Piotrowic Małych, Morzyny, Rajczyna i inn.

Zgodnie z danymi statystycznymi pochodzącymi z roku 1787 przy kościele funkcjonowała szkoła ewangelicka. Dane z roku 1830 mówią, iż wieś zamieszkiwana była przez 344 osoby, wśród których liczone tylko 4 mieszkańców wyznania katolickiego.

W roku 1860 we wsi wytyczony został cmentarz ewangelicki.

W latach 1870-1871 w Piskorzynie wzniesiono nowy kościół ewangelicki. Niestety nie zachował się żaden przekaz ikonograficzny ukazujący wygląd tego obiektu.

Następnie w roku 1897 zakończono prace budowlane przy nowo wznoszonej plebanii. 5 sierpnia 1916 roku, w wyniku pożaru kościół został w znacznym stopniu uszkodzony. Po pożarze, w bardzo szybkim tempie został zabezpieczony i prowizorycznie odbudowany, tak że już 10 listopada tego samego roku miała miejsce jego konsekracja. Jednak działania te miały zapewne tylko charakter tymczasowy, jako że w krótkim czasie, już w roku 1918, podjęto decyzję o wzniesieniu nowej budowli.

SYTUACJA

Kościół w Piskorzynie usytuowany jest w środkowej części miejscowości po południowej stronie lokalnej drogi wiejskiej biegnącej w kierunku wsch. - zach.

Wzniesiony został w zachodniej części działki o owalnym kształcie. Prezbiterium kościoła zwrócone zostało w kierunku zachodnim, z niewielki odchyleniem na płn.-zach. Działka od wsch., zach., i pld. otoczona jest nieutwardzoną drogą wiejską.

Teren przykościelny ogrodzono współczesnym ażurowym plotem złożonym z metalowych modułów. Wejście na teren przykościelny prowadzi od wsch. oraz od zach. przez współczesną dwuskrzydłową bramę i furtkę. We wschodniej części terenu przykościelnego rosną wieloletnie lipy; na obrzeżach działki posadzono współcześnie krzewy iglaste.

Przy wsch. części ogrodzenia, od strony zewnętrznej, ustawiono niewielką murowaną kapliczkę.

Po zachodniej stronie terenu przykościelnego, oddzielony drogą, wznosi się budynek plebanii.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA, TECHNIKA

Ściany:

- ściany murowane z cegły, posadowione na niewysokim cokole murowanym z kamiennych ciosów: granit, piaskowiec oraz zlepiące.
- elementy konstrukcyjne: wieniec sklepienia korpusu oraz elementy wzmacniające wykonane z żelbetonu
- elewacje wyłożone cegłą klinkierową

Detal architektoniczny:

- pilastry zdobiące naroża elewacji - wykonane z cegły klinkierowej; bazy i głowice pilastrów wykonane w tynku
- pionowe pasy oraz opaski zdobiące elewacje korpusu - wykonane w tynku
- obramienia zewnętrznych otworów drzwiowych, oraz fryz wieży - wykonane z ceglanych kształtek
- gzymsy - ceglane
- detal architektoniczny wnętrza - opaski otworów drzwiowych, opaski plafonów zdobiących sklepienia i stropy oraz dekoracja balustrad empor - wykonane w tynku

14. Kubatura ok— 7000 m ³	15. Powierzchnia użytkowa ok— 560 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne ewangelicki kościół parafialny	17. Użytkowanie obecne katolicki kościół parafialny
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja 1970 - założenie nowego cementowego chodnika wokół kościoła 1971 - zmiana pokrycia dachu z eternitu na blachę; malowanie wnętrza 1973 - założenie instalacji radiofonicznej 1974 - naprawa elektrycznej instalacji grzewczej 1974 - założenie nowego ogrodzenia 1984 - remont dachu 1984-1986 - malowanie wnętrza kościoła 1987 - wymiana posadzki 1998-2000 - impregnacja więźby dachowej, zmiana pokrycia dachu na ceramiczną dachówkę; wykonano sposobem gospodarczym za zezwoleniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Dokumentacji technicznej brak. Wykaz sporządzony na podstawie kroniki parafialnej.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcja dachu, wyposażenie i instalacje) - fundamenty - stan zachowania dobry - ściany - stan zachowania dobry; widoczne ślady wilgoci; dolna część ścian wieży silnie zawilgocona; wykonana w tynku dekoracja elewacji miejscami wymaga uzupełnień - sklepienia i stropy - stan zachowania dobry - więźba dachowa - stan zachowania dobry - pokrycie dachów - współczesna ceramiczna dachówka - posadzki - w korpusie, zakrystii i kruchcie posadzka współczesna; cementowa posadzka w pomieszczeniu w przyziemiu wieży silnie zawilgocona - wyposażenie - kompletnie zachowana w dobrym stanie stolarka drzwiowa; w oknach zachowane witraże z inskrypcjami; zachowane neobarokowe wyposażenie kościoła - ołtarz główny, ambona, prospekt organowy. - instalacje - stan zachowania dobry 20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie - osuszenia wymagają zawilgocone partie ścian, szczególnie pierwszej kondygnacji wieży - remont schodów prowadzących na wieżę, umieszczonych w aneksie pld.-zach. - uzupełnienie zwiertzałych ceglanych kształtek detalu architektonicznego - uzupełnienie zniszczonych fragmentów detalu architektonicznego wykonanego w tynku	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Wojewódzkie Archiwum Państwowe; zespół *Śląski Konsystorz Ewangelicki*, sygnatura: II/7147, korespondencja z władzami zwierzchnimi, z czasów budowy, dotycząca kosztów i dofinansowania.

Maria Czyszczoń, *Studium środowiska kulturowego gminy Wińsko, powiat wołowski, woj. dolnośląskie*, Wrocław 1999, mps, w zbiorach Regionalnego Ośrodka Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego we Wrocławiu.

22. Bibliografia

(b.a.), *Kurze Nachrichten über die Evangelischen Kirchen*, Heimatblätter des Kreises Wohlau, rok 1925, nr 3, s. 18.

Juhnke R., *Wohlau. Geschichte des Fürstenthums und des Kreises*, Würzburg 1965.

Knie J.G., *Geographische Beschreibung von Schlesien, preussischen Antheils der Grafschaft Glatz und der preussischen Markgrafschaft Ober Lausitz*, Breslau 1830.

Rademacher J., *Predigergeschichte des Kreises Wohlau*, Wohlau 1932.

Schubert H., *Chronik der Stadt Winzig*, Winzig 1914.

Zimmermann F.A., *Beiträge zur Beschreibung von Schlesien*, Bd. 5, Brieg 1785.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

mapa topograficzna z 1889 r., aktualizowana w 1921, 1932 r.

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst

Andrzej Czyszczoń X. 2000 r.

A. Czyszczoń

plany, rysunki

Andrzej Czyszczoń X. 2000 r.

A. Czyszczoń

zdjęcia fotograficzne

Andrzej Czyszczoń X. 2000 r.

A. Czyszczoń

miejsce przechowywania negatywów — archiwum autora

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

Wkładki do kart ewidencyjnych — szt. 9

1. Miejscowość, gmina, województwo PISKORZYNA gm. Wińsko woj. dolnośląskie	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. NIEPOKALANEGO SERCA NMP	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) c.d. rubryki nr 12 historia i rubryki nr 13 opis
---	--	--

c.d. rubryki nr 12 Historia

Projekt kościoła powierzono wrocławskim architektom - spółce Klein und Wolf. Budowę prowadził Bachmann (Bauführer), prace budowlane wykonywane były pod kierunkiem Schlichtinga (Maurermeister) oraz Neike (Zimmermeister), jako polier zatrudniony był Thomas. Prace budowlane przy nowo wznoszonej budowli zakończono w roku 1920.

Wzniesiony został obiekt, którego główny człon - kubiczny korpus przykryty dachem mansardowym - nawiązuje kształtem do tradycyjnej formy protestanckich domów modlitwy. Od zachodu, na osi korpusu, dostawiono niewysoką cztero-kondygnacyjną wieżę, po obu stronach której, w narożach między korpusem a wieżą, założono aneksy. Jednak zupełnie inny charakter, przywołujący na myśl modernistyczne realizacje, posiada dostawiony do korpusu od wschodu, wysoki trójosiowy otwarty arkadowy przedsionek.

Należy również odnotować, iż do obecnych czasów w kościele zachowały się oryginalne witraże o prostych geometrycznych wzorach, zdobione bordiurą ze stylizowanej wici roślinnej. Na każdym z witraży umieszczono inskrypcję mówiącą o tym, iż został on ufundowany ku pamięci konkretnych osób - żołnierzy poległych w czasie I wojny światowej, pochodzących z miejscowości należących do parafii piskorzyńskiej.

Na początku lat 30-tych wieku XX, z inicjatywy ówczesnego pastora Reymana, przeprowadzono nieliczne prace remontowe przy budowli. Mianowicie odnowiono drewnianą konstrukcję we wnętrzu wieży. Zgodnie z zapisami archiwalnymi przeprowadzono, bliżej nieokreślone, prace związane z polepszeniem akustyki wnętrza. W roku 1932 reperowano dach wieży.

Po II wojnie światowej, kiedy na skutek działań przesiedleńczych radykalnie zmieniła się struktura wyznaniowa, kościół w Piskorzynie został katolickim kościołem filialnym parafii katolickiej w Wińsku. Od roku 1964 istniał tutaj samodzielny wikariat, a w roku 1972 utworzona została nowa parafia z siedzibą w Piskorzynie.

Budowla modernistyczna, złożona ze swobodnie skomponowanych historycznych form.

c.d. rubryki nr 13 Opis.

Sklepienia i stropy:

- w prezbiterium oraz nad emporą organową - sklepienie kolebkowe wykonane z betonu
- w korpusie - nawa środkowa kryta pozornym sklepieniem zwierciadlanym, założonym na ceglano-betonowym wieńcu
- w nawach bocznych pod emporami - ceglane stropy płaskie
- w nawach bocznych nad emporami - każde z trzech środkowych przęseł kryte poprzecznie założoną kolebką wykonaną z betonu; skrajne przęsła: wschodnie i zachodnie kryte ceglanym stropem płaskim z okrągłymi plafonami
- w zakrystii strop ceglany z fasetą
- nad kruchtą - strop z wysoką fasetą (brak możliwości ustalenia materiału)
- nad pierwszą kondygnacją wieży - strop Kleina
- w otwartym arkadowym przedsionku betonowa koncha - z nałożonymi wykonanymi w tynku pozornymi żebrami wspartymi na niewielkich konsolach

Wieżba dachowa:

- wieżba dachowa drewniana wieszarowa z jednym wieszakiem; każdy z więzów wzmocniony mieczami oraz dwiema parami kleszczy

Pokrycie dachu:

- dachy wszystkich członów budowli kryte współczesną ceramiczną dachówką esówką
- wieża przykryta blachą cynkową

Posadzki:

- w prezbiterium, korpusie, zakrystii i kruchcie, oraz w przedsionku prowadzącym do zakrystii posadzka cementowa, wyłożona polerowanymi nieregularnymi płytkami z szarego i czarnego granitu
- w pomieszczeniu w przyziemiu wieży oraz w aneksie południowym i pomieszczeniu do niego przyległym - posadzka cementowa
- na emporach podłoga drewniana deskowa
- w otwartym przedsionku arkadowym - posadzka cementowa z prostymi ceglanymi podziałami

Schody wewnętrzne:

- w klatkach schodowych prowadzących na empory - schody trójbiegowe (tzw. francuskie) - ceglano-betonowe o stopniach wyłożonych polerowanymi płytkami z szarego marmuru
- schody wyrównawcze prowadzące do klatek schodowych - jednobiegowe ceglano - betonowe wyłożone polerowanymi płytkami z szarego marmuru
- stopnie oddzielające prezbiterium od korpusu - jednobiegowe ceglano-cementowe wyłożone płytkami z polerowanego czarnego granitu
- prowadzące na wieżę - drewniane kręte z filarem

Schody zewnętrzne:

- wyrównawcze prowadzące do otwartego przedsionka arkadowego - jednobiegowe ceglano-cementowe

Drzwi zewnętrzne:

- drzwi wejścia głównego - prowadzące do kruchty - otwory drzwiowe prostokątne; drzwi środkowe - drewniane dwuskrzydłowe płycinowe, każde ze skrzydeł o trzech wąskich płycinach, z których dwie górne przeszklone; listwa przymykowa w formie kanelowanej półkolumny z profilowaną głowicą; po obu stronach płycin każde ze skrzydeł drzwiowych dekorowane profilowaną opaską; dolna część skrzydeł drzwiowych obita blachą z nabijanymi metalowymi guzami; drzwi boczne - drewniane jednoskrzydłowe płycinowe pełne; dolna część skrzydeł drzwiowych obita blachą z nabijanymi wydatnymi guzami;
- drzwi prowadzące do przedsionka zakrystii oraz do aneksu południowego - otwór drzwiowy zamknięty półkolistym łukiem - drzwi drewniane jednoskrzydłowe płycinowe pełne, z nadświetlem wypełnionym motywem koła i półkoli wykonanych z drewnianych listew
- drzwi prowadzące do wieży - otwór drzwiowy zamknięty półkolistym łukiem - drzwi drewniane dwuskrzydłowe płycinowe pełne z nadświetlem; nadświetle dzielone wąskimi pionowymi szprosami; w nadświetlu ustawiona figura anioła

Drzwi wewnętrzne:

- wszystkie otwory drzwiowe prostokątne
- prowadzące z krychty do korpusu - drzwi środkowe dwuskrzydłowe, boczne - jednoskrzydłowe, drewniane płycinowe przeszklone; na przecięciu szprosów dekorowane niewielką kolistą profilowaną tarczą
- prowadzące z prezbiterium do zakrystii - drzwi drewniane jednoskrzydłowe płycinowe przeszklone z fragmentarycznie zachowanym szkłem witrażowym

1. Miejscowość, gmina, województwo PISKORZYNA gm. Wińsko woj. dolnośląskie	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. NIEPOKALANEGO SERCA NMP	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) c.d. rubryki nr 13 opis
---	--	---

- prowadzące na empory - drzwi drewniane jednoskrzydłowe wielopłycinowe pełne
- prowadzące na empore organową - drzwi drewniane jednoskrzydłowe ramowe pełne
- prowadzące z przedsionka płu. do zakrystii - drzwi drewniane jednoskrzydłowe ramowe pełne

Okna:

- otwory okienne zamknięte półkoliście; w drugiej kondygnacji korpusu nawowego, w osiach skrajnych, światło okna zmniejszone do prostokątnego - okna pojedyncze na metalowych ramach; w korpusie wypełnione szkłem barwionym z bordiurą zdobioną motywem wici roślinnej, na szybach zachowane inskrypcje.

Rzut

Korpus kościoła zbudowany na planie prostokąta. Prezbiterium zwrócone na zachód. Do korpusu od zachodu na osi przylega wieża wzniesiona na rzucie prostokąta. Od południa i północy, w narożach między wieżą i korpusem, znajdują się analogiczne prostokątne aneksy, pełniące funkcję przedsionków. Od wschodu do korpusu na osi dostawiony, zakończony trójbocznie, otwarty przedsionek arkadowy.

Wnętrze korpusu podzielone na trzy części: zachodnią - prezbiterialną, środkową - nawową i wschodnią, mieszczącą kruchtę.

Prezbiterium umieszczone w zachodniej części korpusu. Po obu stronach prezbiterium, w obrębie korpusu, wydzielone dwa pomieszczenia: pomieszczenie północne, na planie ośmioboku, pełni funkcję zakrystii; południowe (ob. pomieszczenie gospodarcze) na planie prostokąta, pierwotnie skomunikowane było z wnętrzem świątyni, ob. drzwi zastawiono ołtarzem bocznym.

Część nawowa korpusu trójnawowa, pięcioprzęsłowa. Zachodnie ściany nawy głównej, przy prezbiterium, zostały założone skośnie, również skośnie założono skrajne - wschodnie filary międzynawowe. Dzięki temu nawa główna uzyskała

kształt silnie wydłużonego ośmioboku. We wschodnim przęśle nawy środkowej umieszczono empore organową.

We wschodniej części korpusu wydzielona została kruchta, równa szerokości nawy głównej; północna i południowa ściana kruchty wyokrąglone. Po obu stronach kruchty, w obrębie korpusu, znajdują się analogiczne klatki schodowe, mieszczące trójbiegowe schody.

Wejście do zakrystii także z zewnątrz, poprzez przedsionek usytuowany w płu.-zach. narożu między wieżą a korpusem.

Schody prowadzące na wieżę znajdują się w aneksie pld.-zach.

Bryła

Bryła rozczłonkowana złożona z kubicznego korpusu, do którego od zach. na osi przylega wieża, a od wschodu wysoki otwarty przedsionek arkadowy.

Korpus nawowy o dwukondygnacyjnych elewacjach kryty dachem łamanym. Wieża czterokondygnacyjna bez hełmu; naroża ostatniej kondygnacji wieży zaakcentowane sterczynami o przekroju kwadratu przykrytymi czterospadowymi okapami. W narożach między korpusem a wieżą znajdują się dwukondygnacyjne aneksy, nieco niższe od korpusu, kryte dwiema połaciami dachu namiotowego. Od wschodu do korpusu, na osi, dostawiony wysoki otwarty arkadowy przedsionek, zwieńczony trójkątnym szczytem, przykryty dwuspadowym dachem.

Elewacje

Cała budowla posadowiona na wysokim cokole. Dolna część cokołu wykonana z granitowych ciosów, górna z cegły. Elewacje wyłożone cegłą klinkierową. Naroża elewacji zaakcentowano tokańskimi pilastrami z cegły klinkierowej. Całą elewację, ponad cokołem, obiega wąska wykonana w tynku opaska. Elewacja zwieńczona profilowanym gzymsem koronującym.

Korpus

Elewacja pln.i pld. analogiczne; sześciosiowe symetryczne, dwukondygnacyjne. Dekoracja elewacji ramowa. Elewacja rozczłonkowana szerokimi, wykonanymi w tynku, pionowymi pasami, których podstawa oraz zwieńczenie nieco szersze; środkowe partie pasów na całej długości zdobione płyciną wyróżnioną fakturowym tynkiem.

W każdej z osi elewacji w kondygnacji dolnej wąskie biforyjne, zwieńczone półkolistym łukiem otwory okienne, o wąskich uskokowych gładkach. W kondygnacji drugiej, w każdej z osi, wysoki zamknięty półkolistym łukiem otwór okienny, o ościeżach dekorowanych wałkiem i wklęsłą. W osiach skrajnych górna część otworów okiennych zamurowana, tynkowana. Całość elewacji zwieńczona profilowanym, częściowo tynkowanym, gzymsem koronującym.

Elewacja wschodnia: trójosiowa symetryczna. Naroża elewacji zaakcentowane wykonanymi z cegły klinkierowej tokańskimi pilastrami. Elewacja rozczłonkowana analogicznie jak elewacja pln.i pld. W osiach skrajnych, w części dolnej, wysokie wnęki zamknięte łukiem półkolistym, w nich ustawione figury świętych; nad wnęką niewielkie wąskie półkółko zamknięte ślepe okno. Elewacja zwieńczona profilowanym gzymsem koronującym.

Na osi do elewacji wsch. korpusu dostawiony, trójbocznie zakończony otwarty arkadowy przedsionek, równy wysokości korpusu. Elewację przedsionka tynkowane, o narożach zaakcentowanych lizenami wykonanymi z cegły klinkierowej. Zdobione ceglany pionowymi pasami. W każdym z boków zamknięcia przedsionka wysokie arkady zamknięte półkolistym łukiem nadwieszonym, wspartym na wolutowych konsolach; łuki arkad zaakcentowane szeroką opaską z cegły klinkierowej. Elewację przedsionka zwieńczone szeroką wykonaną w tynku opaską oraz tynkowanym uskokowym gzymsem okapowym przykrytym ceramiczną dachówką esówką. Przedsionek zwieńczony wysokim trójkątnym szczytem o łamanej elewacji, powtarzającej zarys linii elewacji przedsionka. W centrum szczytu niewielki wąski półkółko zamknięty otwór okienny. Krawędzie szczytu obwie-

zione wykonanym w tynku profilowanym gzymsem koronującym; na wierzchołku szczytu ustawiony wysoki metalowy krzyż.

Wnętrze przedsionka sklepione konchą z nałożonymi, wykonanymi w tynku, pozornymi żebrami, wspartymi na niewielkich konsolach.

Przesłonięta przez przedsionek, środkowa część wschodniej ściany korpusu, trójosiowa. W każdej z osi prostokątny otwór drzwiowy. Nad każdym z nich, w górnej części elewacji umieszczony okulus. Przestrzeń między otworem drzwiowym a okułem wypełniona wykonaną w tynku płyciną, o wykrojowym geometrycznym kształcie. Całość kompozycji rozdzielona wykonanymi z cegły klinkierowej wysokimi tokańskimi pilastrami o tynkowanych głowicach.

Elewacja zachodnia: na osi do elewacji dostawiona czterokondygnacyjna wieża, a po obu stronach wieży, w narożach między korpusem a wieżą, aneksy wzniesione na planie prostokąta.

Naroża elewacji korpusu zaakcentowane pilastami z cegły klinkierowej o tokańskich wykonanych w tynku głowicach; elewacja zwieńczona gzymsem koronującym analogicznym jak w pozostałych elewacjach.

Wieża

Elewacja zachodnia: jednoosiowa, czterokondygnacyjna. W kondygnacji pierwszej zamknięty półkółko otwór drzwiowy, o ościeżach profilowanych wałkiem i wklęsłą, ujęty portalem wykonanym z cegły klinkierowej. Portal flankowany pilastrami ustawionymi na kamiennych bazach; w górnej części pilastrów niewielkie płyciny; na pilastrach ustawione ośmiokątne sterczyny zwieńczone wysokimi ostrosłupowymi hełmami. Portal zwieńczony trójkątnym naczółkiem, w centrum którego niewielki ślepy okulus wypełniony czteroliściem. Pod okapem naczółka płaski fryz zdobiony ułożonymi skośnie, ciemnymi, kwadratowymi płytkami ceramicznymi.

W kondygnacji drugiej i trzeciej wąski, zamknięty półkółko otwór okienny o uskokowych ościeżach. Nad otworem okiennym kondygnacji trzeciej okrągła tarcza zegarowa.

Lico elewacji kondygnacji czwartej nieznacznie cofnięte w stosunku do niższych partii wieży; elewacja dwuosiowa, o dwóch niewielkich, zamkniętych półkółko otworach okiennych i o narożach zaakcentowanych lizenami, przechodzącymi w niewysokie sterczyny. Wieża zwieńczona szerokim ceglany fryzem arkadkowym o ostrosłupowych arkadkach, oraz profilowanym gzymsem koronującym.

1. Miejscowość, gmina, województwo PISKORZYNA gm. Wińsko woj. dolnośląskie	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. NIEPOKALANEGO SERCA NMP	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) c.d. rubryki nr 13 opis + spis ilustracji
--	--	---

Elewacja pln.i pld: Do pierwszej i drugiej kondygnacji elewacji przylegają aneksy wzniesione na planie prostokąta. Widoczna znad aneksu kondygnacja trzecia elewacji bez otworu okiennego. Wyższe partie elewacji wieży rozwiązane analogicznie jak w elewacji zach.

Elewacja zach.: widoczna znad dachu korpusu elewacja IV kondygnacji wieży rozwiązana analogicznie jak w pozostałych elewacjach.

Aneks pld. i pln.: rozwiązane analogicznie.

Elewacje zach.: jednoosiowe, dwukondygnacyjne. Na osi w obu kondygnacjach umieszczone zamknięte półkolistym łukiem niewielkie otwory okienne o uskokuwych ościeżach. Elewacja zwieńczona fryzem wykonanym z ukośnie ułożonych cegieł.

Elewacja pld. aneksu południowego oraz elewacja pln. aneksu pln. analogiczne jednoosiowe. W kondygnacji pierwszej zamknięty półkolistym łukiem otwór drzwiowy o ościeżach profilowanych wałkiem i wkłeską. Elewacje zwieńczone gzymsem analogicznym jak elewacja zachodnia.

Wnętrze

Prezbiterium usytuowane w zachodniej części korpusu, przykryte sklepieniem kolebkowym. W dolnych częściach ścian bocznych prezbiterium (pln. i pld.) półkolistie zamknięta płyca; w ścianie pln. w obrębie plynicy prostokątny otwór drzwiowy prowadzący do zakrystii. W górnej części ścian prostokątny otwór doświetlający, wypełniony szkłem witrażowym, obwiedziony opaską w formie wałka.

We wschodniej części korpusu znajduje się empora organowa, założona symetrycznie względem prezbiterium, przykryta sklepieniem kolebkowym; zabezpieczona pełną murowaną balustradą o półkolistym zarysie.

Część nawowa - trójnawowa, pięcioprzęsłowa. Nawy dzielone słupami o przekroju kwadratu, zwieńczonymi profilowanymi głowicami. Zachodnie ściany nawy głównej, przy prezbiterium, oraz skrajne wschodnie filary międzynawowe założone zostały skośnie, dzięki czemu nawa główna uzyskała kształt silnie wydłużonego ośmioboku. Nawa główna przykryta pozornym sklepieniem zwierciadlanym z dużym prostokątnym plafonem.

Nad nawami bocznymi założono empory. W kondygnacji dolnej nawy boczne przykryto płaskimi stropami ceglanymi z wydatnymi pasami gurtowymi. Poszczególne przeszła naw bocznych otwarte do nawy głównej prostokątnymi otworami o wyokrąglonych narożach. W II kondygnacji trzy środkowe przeszła empory przykryto sklepieniami kolebkowymi. pozostałe przeszła empory kryte płaskimi stropami zdobionymi okrągłymi plafonami, obwiedzionymi opaskami w formie wałka. Empory naw bocznych zabezpieczone pełnymi murowanymi, trójbocznie zamkniętymi balustradami, zdobionymi wykonanym w tynku geometrycznym ornamentem o kształcie klepsydry.

Kruchta przykryta stropem z wysoką fasetą, zdobionym dużym prostokątnym plafonem. Otwory drzwiowe w ścianie wsch. i zach. obwiedzione opaską w formie wałka, oddzielone lizenami o wyokrąglonych narożach. W ścianie pln.i pld., poprzedzone schodami wyrównawczymi, szerokie prostokątne otwory wejściowe prowadzące na klatki schodowe. schody klatek schodowych zabezpieczone pełnymi murowanymi balustradami, na których ustawione murowane słupki, o przekroju prostokąta, sięgające podstawy balustrady kondygnacji II.

Wyposażenie

Barokowy drewniany architektoniczny ołtarz główny, neobarokowa ambona; neobarokowy prospekt organowy. Kompletnie zachowana również stolarka drzwiowa. W oknach zachowane oryginalne witraże z inskrypcjami.

Na ścianach kruchty oraz pomieszczenia po pld. stronie prezbiterium i w przedsionku zakrystii wmurowane wtórnie umieszczone XVI-wieczne piaszkowcowe płyty nagrobne.

Na poddaszu wmurowana wykonana w tynku tablica z nazwiskami architektów i budowniczych kościoła (patrz rubryka nr 12 - historia).

Ściany wnętrza dekorowane współczesnym malarstwem.

Instalacje

Elektryczna, elektryczna instalacja grzewcza, ob. nieczynna; instalacja odgromowa.

Spis ilustracji:

1. widok ogólny od pld.-zach.
2. plan orientacyjny
3. plan sytuacyjny
4. rzut przyziemia pomniejszony
5. widok ogólny od pld.-wsch.
6. korpus, elewacja północna
7. wieża, widok od pld.-zach.
8. aneks płn.; elewacja płn.; otwór drzwiowy
9. korpus, elewacja wschodnia
10. wejście główne
11. sklepienie przedsionka
12. wieża, elewacja zach., portal
13. korpus, elewacja pld., otwory okienne
14. elewacja wschodnia, wnęka
15. wnętrze, widok w kierunku prezbiterium
16. widok w kierunku empory organowej
17. widok na nawę pld.
18. prezbiterium, ściana płn.
19. nawa główna, sklepienie
20. nawa pld., widok ogólny
21. podchórze
22. empora nad nawą pld.
23. wnętrze kruchty
24. otwory okienne nawy bocznej, w kondygnacji dolnej
25. drzwi prowadzące do zakrystii
26. kruchta, drzwi prowadzące do nawy
27. drzwi prowadzące na emporę południową
28. drzwi prowadzące na emporę organową
29. klatka schodowa
30. schody w klatce schodowej
31. wieżba dachowa
32. wieżba dachowa
33. wieżba dachowa
34. wieżba dachowa
35. konstrukcja sklepienia nad nawą główną
36. tablica wmurowana na poddaszu, z nazwiskami architektów i wykonawców

37. panorama miejscowości, widok z południa
38. zakrystia, wnętrze
39. rzut przyziemia w skali 1:200
40. fragment mapy topograficznej z roku 1889, aktualizowanej w 1921, 1932.

1. Miejscowość, gmina, województwo

PISKORZYNA

gm. Wińsko

woj. dolnośląskie

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół parafialny ewangelicki ob. katolicki

p.w. Niepokalanego Serca NMP

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

dokumentacja fotograficzna

5

7

8

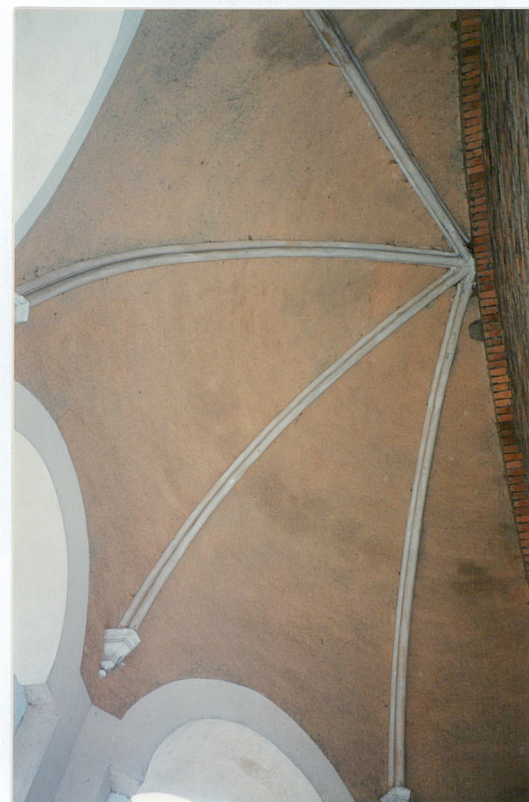
6

9

10

11

1. Miejscowość, gmina, województwo

PISKORZYNA

gm. Wińsko

woj. dolnośląskie

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół parafialny ewangelicki ob. katolicki

p.w. Niepokalanego Serca NMP

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

dokumentacja fotograficzna

12

13

14

15

16

17

18

1. Miejscowość, gmina, województwo

PISKORZYNA

gm. Wińsko

woj. dolnośląskie

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół parafialny ewangelicki ob. katolicki

p.w. Niepokalanego Serca NMP

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

dokumentacja fotograficzna

19

20

21

22

23

24

25

<p>1. Miejscowość, gmina, województwo PISKORZYNA gm. Wińsko woj. dolnośląskie</p>	<p>2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kościół parafialny ewangelicki ob. katolicki p.w. Niepokalanego Serca NMP</p>	<p>3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) dokumentacja fotograficzna</p>
---	--	---

26

27

28

29

30

31

32

1. Miejscowość, gmina, województwo

PISKORZYNA

gm. Wińsko

woj. dolnośląskie

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół parafialny ewangelicki ob. katolicki

p.w. Niepokalanego Serca NMP

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

dokumentacja fotograficzna

33

34

35

36

37

38

1. Miejscowość, gmina, województwo

PISKORZYNA

gm. Wińsko

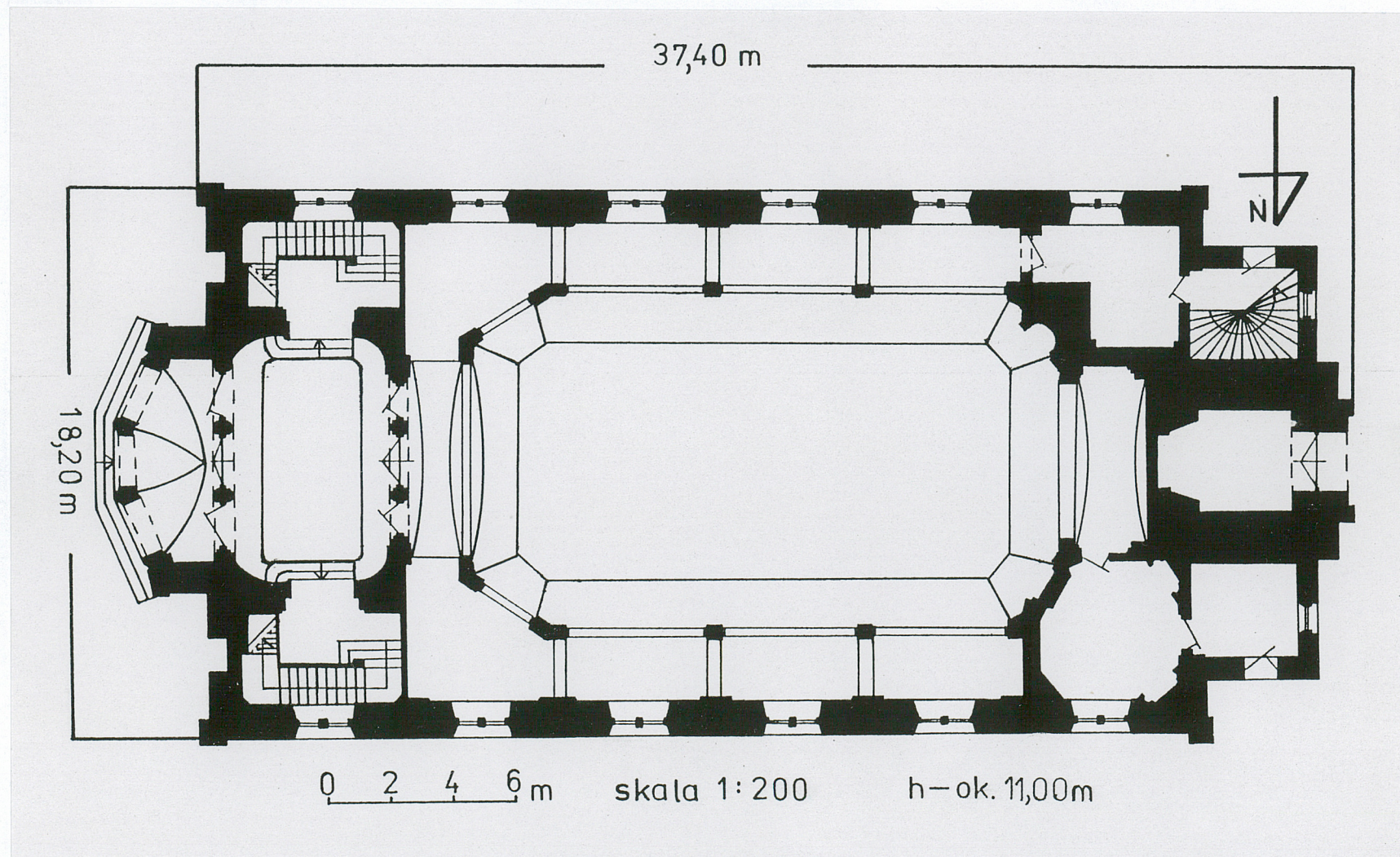
woj. dolnośląskie

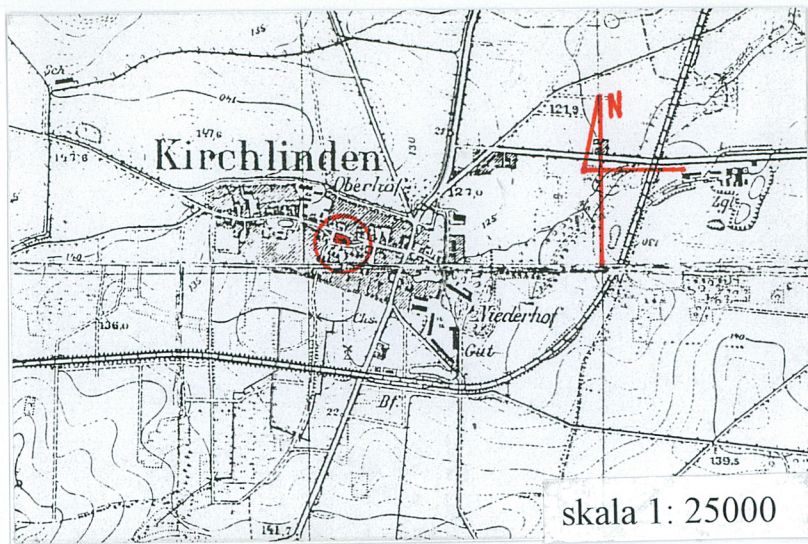
2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół parafialny ewangelicki ob. katolicki

p.w. Niepokalanego Serca NMP

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

rzut przyziemia
archiwalia

skala 1: 25000